

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان
سلسله نشریات موضوعی

گزینه های در حال کاهش؟ ردیابی معیشت افغانهای روستایی

پاولا کانتور و آدم پین
قوس ۱۳۸۹ خورشیدی

در مورد واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان موسسه مستقل پژوهشی مستقر در شهر کابل است که هدف آن انجام و عرضه پژوهش‌های با کیفیت در عرصه‌های مختلف جهت آگاهی دهی، و استفاده از آنها در تاثیر گذاری روی پالیسی‌ها و فعالیت‌های گوناگون میباشد. واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان با تقویت و ارتقا ظرفیت‌های تحلیلی و ایجاد فرصت برای تفکر و بحث، میکوشد تا فرهنگ پژوهش و آموزش را در این کشور بیشتر ترویج دهد. این اداره، همچنان، سعی مینماید تا زمینه‌های بازتاب اندیشه‌ها، مباحث علمی، و مناظره‌های را فراهم سازد که پنداشته میشود باعث بهبود و پیشرفت فکری و ذهنی در ابعاد مختلف در زندگی افغانها میگردد.

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان در سال ۱۳۸۱ خورشیدی با همکاری سازمان‌های امدادی که در این کشور فعالیت دارند تأسیس گردیده و اعضای هیئت مدیره آنرا نماینده گان مراجع تمویل کننده، سازمان ملل متحد، ادارات غیر دولتی و دیگر نهاد‌های که در امور مختلف در افغانستان مصروف فعالیت اند، تشکیل میدهد. این اداره، در حال حاضر، عمدتاً از جانب کشور‌های دنمارک، فنلند، ناروی، سویدن، سوئیس، و انگلستان تمویل مالی گردیده و موسساتی مثل انستیتوت جامعه باز افغانستان (FOSIA)، بنیاد آسیایی (TAF)، کمیسیون اروپا (EC)، و مرکز بین المللی انکشاف تحقیقات (IDRC) نیز بعضی از پروژه‌های مشخص این اداره را حمایت مالی می نمایند.

طراح گرافیک: نجیب یزدانی

شماره مخصوص نشریه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان (1101D) است.

© ۱۳۸۹، واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان. بعضی از حقوق محفوظ است. این نشریه میتواند چاپ مجدد و تکثیر گردد، و یا در دستگاه‌های قابل بازیابی ذخیره، و یا به هر شکل و توسط هر وسیله‌ی، اعم از برقی، ضبطی و دیگر وسایل با ذکر مشخصات نویسنده و واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان انتقال گردد. هر گونه استفاده تجارتي و خرید و فروش آن مجاز نیست. هرگاه این نشریه چاپ مجدد شده و یا به صورت برقی به دسترس گذاشته میشود، باید خط ارتباطی به سایت انترنتی واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان (www.areu.org.af) در آن چاپ و یا روی صفحه انترنتی گذاشته شود. برای هرگونه استفاده‌ی که در فوق مشخص نگردیده است، باید اجازه تحریری قبلی ناشر (واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان) از آدرس سایت انترنتی areu@areu.org.af و یا تماس با شماره ۰۸۵۴۸ ۶۰۸ ۷۹۹ (+۹۳) بدست آید.

در مورد نویسنده

پاولا کانتور یکی از محققین اصلی در بررسی تغییر معیشت روستایی که موضوع مورد بحث راپور مذکور را تشکیل میدهد، است. وی از اسد ۱۳۸۷ الی سرطان ۱۳۸۹ خورشیدی به حیث رئیس واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان ایفای وظیفه نموده، قبل از این منحبث مدیر ارشد تحقیق در بخش های جنرد و معیشت واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان و استاد در دانشگاه انکشاف بین المللی پوهنتون East Anglia انگلستان وظیفه اجرا نموده است.

آدم پین نیز یکی از محققین اصلی در بررسی این موضوع است. وی طی ۲۰ سال گذشته در مناطق هیمالیا روی موضوعات معیشت های روستایی تحقیق نموده. وی همکار ارشد تحقیق در دانشگاه انکشاف بین المللی East Anglia و استاد انکشاف دهات در بخش انکشاف شهر ودهات در دانشگاه علوم زراعت آپسالا در سویدن می باشد. تحقیق اخیر وی روی ساختار قرضه های غیر رسمی در جوامع روستایی افغان و معیشت های روستایی در شرایط اقتصاد تریاک متمرکز میباشد.

سپاسگذاری

بررسی مذکور بدون سعی و تلاش کارمندی که کار عملی ساحوی را انجام داده اند، و در برابر شرایط پر چالش خیلی مسلکی، متعهد و انعطاف پذیر بودند، به پایه اکمال نمی رسید. من از هریک: زهرا، ناجیه، فرخ لقا، ممتاز، نجیب، امین، احسان، احمدگل، محمد ابراهیم، نعیم، سمیرا، انیسه، طوبا، تام و ماری لویز که در اوقات مختلف در ساحات کاری واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان فعالیت نموده اند؛ و همچنان از حمید، نورضیا، هوسی، عبدالظاهر، و محمد یاسین اعضای تیم میرسی کارپس؛ و نقیب الله، حنیفه، عبدالمصور، منیره، عبدالحی و رامین فرارون از بنیاد آغا خان اظهار سپاس مینمایم.

همکاری و علاقمندی همکاران این بررسی (میرسی کارپس و بنیاد آغا خان) قابل تحسین فراوان است. همچنان میخوایم تا از کمک و حمایت دفتر حمایت از اطفال مستقر در ولایات سرپل و فاریاب و همچنان از دفتر اکتید مستقر در فاریاب با گروه های ساحوی واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان هم تشکر مینمایم.

در فرجام، همکاری های خانواده های جواب دهنده که بخش اعظم وقت خویشرا بما وقف نموده بودند قابل تحسین فراوان است. تیم تحقیق امیدوار است که بصیرت بوجود آمده از این بررسی با بهبود برنامه های انکشاف دهات که باعث بوجود آمدن تغییرات مثبت در زندگی آنها میگردد کمک خواهد کرد.

پاولا کانتور

قوس ۱۳۸۹ خورشیدی

خلاصه اجرایی

۱. در سال ۱۳۸۱-۱۳۸۲ تیم های تحقیق واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان در سطح هفت ولایت معیشت خانواده های روستایی افغان را مستند نمودند. تحقیق جدید نشان میدهد که تا پایان این دهه تعداد کثیر از این خانواده ها غرض رفع نیازمندی های روزمره شان تلاش میورزند و حتی در وضعیت بدتر از گذشته قرار دارند. آینده آنها را ابری از ابهام و فقدان گزینه های با کیفیت معیشت که بتوان مصونیت را بمیان آورد فرا گرفته است.
۲. راپور مذکور چگونگی تغییر معیشت ۶۴ خانواده را در سطح هشت قریه ولایات بدخشان، کندهار و سرپل بین سالهای ۱۳۸۱ و ۱۳۸۸ بررسی مینماید. راپور دریافت نمود در حالیکه عده زیادی از آنها از سال ۱۳۸۱ بدینسو بهبود را در زمینه دسترسی به خدمات اساسی تجربه مینمایند، و در حالیکه مصونیت معیشت برای اکثریت کاهش یافته است - آيا مهارت ها، دارایی و فعالیت های یک خانوار برای با ثبات ساختن یک زندگی کافی است. تغییرات خارج از کنترل آنها بشمول خشکسالی، منع کشت کونار و افزایش جهانی قیمت مواد غذایی منجر به کاهش محصولات زراعتی یا تهدید مصونیت غذایی گردیده است. در واکنش به آن، آنها بیکه مصروف کار های غیر زراعتی اند کار شان را تشدید نموده؛ و به جستجوی راه های جدید برای به دست آوردن پول نقد توصل جسته اند. هر دوی این واکنش ها باعث کاهش مزد و ارزش مارکیت کاری گردیده اند. در عین حال اتکاء به آنانیکه فراهم کننده گان شغل، امور خیریه، کمک های غذایی و قرضه اند افزایش یافته است.
۳. در چنین شرایط اقتصادی و اجتماعی سازش با عدم تندرستی یا پرداخت هزینه تعهدات اساسی اجتماعی چون عروسی ها بطور فزاینده دشوار گردیده است؛ برخی ها پیش از این قادر به تهیه مراقبت های صحی نبوده در حالیکه دیگران عروسی ها را به تأخیر می اندازند. بیشتر خانواده ها همواره خویشرا عمیقاً مقروض میبایند؛ خانواده های بدون کارگر ذکور اکثراً گزینه های اندکی دارند اما با پولیکه از ازدواج دختران خرد سال شان بدست میآورند میتوانند خود را ایمن سازند.
۴. هر چند کاهش اتکاء بر کشاورزی یک ستراتیژی مطمئن نبود اما واقعاً همه خانواده هاییکه قادر به حفظ یا بهبود تأمین معیشت شان بودند با متنوع ساختن در خارج از عرصه زراعت چنین کاری را انجام داده اند. با آنکه این اکثراً یک واکنش جبری در برابر منع کشت کونار، خشکسالی و یا هم ترکیبی ازهر دو بود اما بیشترین خانواده های در حال زوال چه در افغانستان و یا هم در کشور های همجوار خارج از عرصه زراعت به کار های غیر زراعتی متنوع پرداختند. خانواده های با تأمین معیشت باثبات و بهتر بیشتر اوقات بر مبنای مهارت ها و روابط ایکه برایشان دسترسی به شغل های با کیفیت غیر زراعتی را به ویژه کار های با معاش را فراهم نموده تنوع را به میان آورده اند. که در این جا موقعیت هم حایز اهمیت بود، بیشترین کسانی که دارای تأمین معیشت باثبات و بهتر بودند در کندهار دیده شده اند. روابط سیاسی و سرمایه ابتدایی برخی از خانواده ها را در جهت بهبود سریع در تأمین معیشت شان کمک نموده است، که اکثراً به وسیله وابستگی افراد فقیر قریه به منظور کار بالای آنها کمک میشدند. دسترسی به اقتصاد مرتعش غیر رسمی شهری کندهار برای دیگران فرصت های اندک بهبود را فراهم نموده است. در این بخش ترکیب خانواده هم نقش بسزایی دارد: به طور کلی خانواده های با ترکیب بیشتر مردان کارگر میتوانند بطور موثر تنوع را ایجاد نمایند. توانایی تنوع حال و آینده در خانواده هایی که متکی به فعالیت های اقتصادی زنان و تعلیم و تربیه دختران اند، محدود است، این کار مصونیت فردی زنان و آینده خانواده ها را مورد تهدید قرار میدهد.
۵. بیشتر خانواده های پاسخگو در درگیر شدن با مارکیت خیلی محتاط بودند، که این کار در مورد تأکید روی محصولات زراعتی بازاری (متمایل به بازار) در پالیسی موجود انکشاف زراعت و دهات (ARD) سوالاتی را بر می انگیزد. میزان احتیاط نشان میدهد که اقدامات بیشتری در جهت انکشاف مارکیت محوری لازم است. در بیشتر نقاط با ثبات ساختن معیشت و دست یافتن به مصونیت غذایی به مثابه مراحل نخست قبل از ترغیب بیشتر درگیری با مارکیت خواهد بود. بدین مفهوم که محصولات معیشتی در برنامه های انکشاف زراعت و روستا (ARD) مورد توجه همسان قرار گرفته اند. برای خانواده های موجود در نقاط خیلی دور دست با گزینه های اندک زیست پذیر برای محصولات مارکیت، بهبود محصولات معیشتی میتواند بخشی از یک ستراتیژی حمایت اجتماعی را تشکیل دهد. که باید با فرصت های دست یابی به آموزش و تعلیم و تربیه تقویت گردد و آنانیکه خواستار ترک کشاورزی اند نسبت به امکانات موجود میتوانند در شرایط بهتر کار نمایند.

۶. خطرات قابل ملاحظه توأم با معیشت های کشاورزی و تردید در مورد قابلیت دوام سکتور در میان مدت به ضرورت سرمایه گذاری روی انکشاف شهری و ایجاد شغل اشاره مینماید. با توجه به این که پیگیری ستراتیژی های معیشت خانواده ها ندرتاً محدود به فضای واحد جغرافیایی است، باید این تلاش ها بخشی از یک ستراتیژی واقع بینانه انکشاف روستایی باشند. انکشاف روستایی نباید پیرامون ساکنین روستا ها باشد. به همین گونه، گسترش فعالیت های معیشتی ساکنین روستا ها به کشور های همجوار، ضرورت حمایت کارگران مهاجر را از خطر بهره برداری (استثمار) مشخص میسازد.
۷. لازم است تا حمایت اجتماعی در دست یابی به منابع نه تنها خلا ها را پر نماید بلکه باید در بیرون رفت از فقر قابلیت همه افغان ها را تضمین نماید. به این مفهوم که قابلیت آنها را جهت پیگیری از معیشت شان با خود مختاری کامل و آسیب پذیری اندک در برابر بهره برداری یا سوء استفاده از قدرت تضمین نماید. معلومات جمع آوری شده در این بررسی مملو از مثال های عدم تساوی و وابستگی است که روی انتخاب و قابلیت مردم در پیگیری از آنها حدودی را وضع مینماید. مثالها شامل نورم های جندر(جنسیت)، روابط شغلی نامتعادل، ترتیبات اجاره زمین های زراعتی، و توانایی زورمندان محلی در برخی از قریه ها غرض همکاری در تقسیم منابع در سطح قریه. لازم است تا فعالین امداد رسان نفوذ این سیستم را تایید و راه های همکاری با جوامع محلی را غرض آغاز دگرگون سازی آن ها مشخص نمایند.
۸. تمامی این ملاحظات باید بخش های از یک شیوه بهم پیوسته راتشکیل دهند تا تامین معیشت که اشخاص بیشتر آسیب پذیر را حمایت مینماید بهبود یابد، بعد از خدمات سنگین چون عدم تندرستی و یا محصول ناموفق از مردم حمایت نماید، بهبود ظرفیت را توسعه داده و نا برابری های موجود را دگرگون سازد. نکات مهم قابل توجه برای پالیسی در برگیرنده:
- ۹. کاهش خطرات مربوط به تغییر پذیری محصولات کشاورزی
 - ۱۰. بهبود کمیت و کیفیت فرصت های کاری غیر کشاورزی
 - ۱۱. گسترش انواع خدمات مالی ارائه شده تا محصولات بیمه و پس انداز را هم احتوا نمایند
 - ۱۲. کمک با خانواده ها به منظور کنار آمدن در برابر مصارف گزاف صحتی
 - ۱۳. دریافت راه های مناسب به منظور اداره میزان مصارف رویداد های اجتماعی
 - ۱۴. افزایش کیفیت و قابلیت دسترسی به تعلیم و تربیه به منظور بهبود قابلیت ترویجی آن
 - ۱۵. ایجاد پروگرام های رسمی از وسایل محلی و غیر رسمی کمک های اجتماعی، که متضمن دسترسی سهل و شفافیت میباشد.
 - ۱۶. توجه بیشتر برای زمینه های اجتماعی و نابرابری های موجود در طرح وتطبیق برنامه های انکشافی.

نسخه چاپی این کتاب به طور رایگان در دفتر این اداره موجود است

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان

جاده گلروشی (نبش سرک ۲) شهر نو کابل، افغانستان

تیلیفون: ۵۸۴ ۶۰۸ ۷۹۹ (۰) ۹۳+

ایمیل: areu@areu.org.af

وب سایت: www.areu.org.af

